

Kinderjaren

Kinderjaren

Hans van Druten

Coverontwerp: Hans van Druten
Coverfoto: Baukje van Druten-Douma
ISBN: 9789461932297
Uitgegeven via: mijnbestseller.nl
Print: Printforce, Alphen a/d Rijn
©Hans van Druten

Inleiding

Dit boek bevat slechts een aantal bladzijden uit een mensenleven. Mijn mensenleven welteverstaan. Niet spectaculair, maar van voldoende inhoud om iets over te vertellen. Het is tevens mijn debuut, op jongensachtige wijze geschreven, waarin herinneringen worden afgewisseld met de hedendaagse realiteit. Een verhaal waarin onontplooide maar smeulende ambities niet tot ontbranding kwamen en waarin verlangens naar rustiger vaarwater worden overspoeld door tijdsbrek, werkdruk en prestatiedrang. Een boek waarin mij onverbiddelijk de les wordt gelezen door niemand minder dan mijn beste vriend, ikzelf. Met enige zelfspot, maar doordrongen van de bittere noodzaak, neem ik op humoristische wijze mijzelf onder de loep, met de vastbesloten overtuiging lering te trekken uit zowel positieve als negatieve ervaringen uit het heden en verleden.

Sinterklaas

Het is 5 december 2011 en ook dit jaar is Sinterklaas ons huis voorbijgereden. Ongeveer een jaar of twintig geleden vond ik het welletjes en hebben mijn vrouw en ik Sinterklaas en alle hulpsinterklazen vriendelijk verzocht om ons niet meer te bezoeken. Oud en slechthorend als deze man is heeft het ongeveer drie jaar geduurd voordat bij hem het chocoladekwartje goed was gevallen en we, behalve veel commentaar, werkelijk ook helemaal niets meer kregen.

Als kind had ik al een hekel aan de goedheiligman met zijn flauwe geintjes. De antipathie tegen dit volksfeest begon ooit met een sinterklaasvershaal van mijn vader. Het verhaal, dat ik jaarlijks moest aanhoren, heeft hij in mijn beleving nooit een goed plekje kunnen geven. Door het telkens iets smeüiger te vertellen leek het alsof hij er steeds meer van genoot. In werkelijkheid heeft het hem jaren gekost deze grap te verwerken.

Mijn vader was een heel serieuze man en had zich als jonge militair vastgebeten in mijn moeder. Zij was zijn eerste liefde en hij was niet van plan haar ooit nog los te laten. Mijn vader zat op pakjesavond in uniform (het waren zijn netste kleren) bij zijn aanstaande schoonouders naast mijn moeder Femke. Naast haar zaten haar twee jongere broers Harm en Philip en haar zusje Trijnie. Warme chocolademelk, taaitaai, een zinken teil vol met cadeautjes en gedichten stond klaar voor het gezellige avondje van Sinterklaas.

Plotseling werd er heftig op de voordeur gebonsd en enkele insiders vertoonden reeds tekenen van voorpret. Harm holde naar de voordeur om nog even een glimp van de Sint op te vangen. Met een groot ingepakt cadeau kwam Harm blozend binnen en kon al bijna niet meer praten van het lachen. 'Voor jou Wietse', zei hij en overhandigde het cadeau aan mijn vader. 'Eerst het gedicht voorlezen', werd er nog geroepen door Harm, waarna hij demonstratief zijn neus dichtkneep. Ik weet niet meer precies hoe het rijmpje luidde, maar het klonk ongeveer als: 'O, wat had Sint een lol na het draaien van deze ...'

Mijn vader verwijderde voorzichtig het papier en een vreselijke stank verspreidde zich langzaam door de huiskamer. Met gestrekte armen en een weggedraaid hoofd verwijderde hij de laatste resten van het inpakpapier. Er verscheen een ouderwetse, in nevel gehulde porseleinen pispot met hierin een vers geproduceerde menselijke drol. De twee broertjes Harm en Philip rolden schuddebuikend van het lachen over de grond en mijn vader deed alsof hij ook genoot van deze stoute Pietenstreek. Het eerste stukje van de uitzet was binnen en mijn vader werd verwelkomd in de familie.

Ik zal een jaar of tien geweest zijn toen ik voor de zoveelste keer aan Sint een windbuks vroeg. Een aantal vriendjes van mij hadden ook een buks, dus ik moest er ook één hebben. Ik had al maanden gespaard en gezeurd maar mijn ouders waren nogal dwars, ze vonden het zelfs gevaarlijk en

onverantwoord...Hoeveel ik ook smeekte en hoe overdreven lief ik ook was, het mocht niet baten. Het jaarlijkse sinterklaasfeest werd voor mij een kwelling en de spanning van het wel of niet krijgen van de felbegeerde windbuks werd bijna ondraaglijk. Maar dit jaar verbeeldde ik mij dat de weerstand wat minder werd dan de voorafgaande jaren. Er hing een sfeer in de lucht die rook naar de aanhouder wint.

'Vraag maar aan Sinterklaas,' werd mij ook dit jaar weer aanbevolen, maar nu met een wat meer geruststellende ondertoon. Zou dan mogelijk toch...?

In mijn jonge jaren liep mijn vader als beroepsmilitair de Vierdaagse van Nijmegen en kwam 's avonds met zijn uzi thuis, een Israëliisch pistool-mitrailleur. In die dagen mocht dat nog van Hare Majesteit. Trots mocht ik soms het moordwapen even vasthouden en ook tijdens deze gelegenheden probeerde ik mijn vader ervan te overtuigen dat een windbuks veel ongevaarlijker was dan zijn uzi. Mijn vader toonde zich echter onvermurwbaar en het had hem waarschijnlijk niets uitgemaakt of hij ons vaderland in moeilijke tijden met een uzi of met een windbuks had moeten verdedigen.

Eindelijk: pakjesavond. Deze keer niet bij opa en oma, maar de hele familie zat bij ons thuis. Ook de broers van mijn moeder, Harm en Philip, waren van de partij. Elke keer als ik hen zag op pakjesavond moest ik aan het pispotverhaal van mijn vader denken. Ook nu werd hard op de deur geklopt en mijn zesjarige zusje Dianne en mijn ba-

bybroertje Michiel zaten met bonzend hart te wachten op wat zou gaan komen. Ik had de deur echter zo snel geopend dat ik recht in het gezicht van onze geschrokken buurman keek. Snel maakte hij zich uit de voeten.

De eerste aanblik van de twee volle teilen met cadeaus was als in een droom. Uit de kleinste teil stak de loop van een strak ingepakte windbuks uitnodigend omhoog. Alsof het wilde zeggen: 'Hansje, je bent nu groot genoeg dus pak me maar snel uit.' Eindelijk leek mijn droom werkelijkheid te worden en in gedachten zag ik mij trots de buks aan mijn vriendjes tonen. Luidkeels schreeuwde ik van blijdschap en riep ik mijn vader om de zware teilen met cadeaus naar binnen te dragen.

'Papa, er zit een windbuks in, kijk maar daar...' en ik wees trappelend van ongeduld naar de goedverpakte windbuks. 'Mag ik hem uitpakken?' De volgende twee uren leken wel een week te duren. Ik mocht de buks nog niet uitpakken en in menig sinterklaasgedicht werd er nadrukkelijk op gewezen dat het grote cadeau voor Hans pas op het allerlaatste uitgepakt mocht worden. Het werd een lijdensweg. Twee uur lang heb ik me blindgestaard op de strak ingepakte contouren van de buks en het zweet brak me uit. Mijn hart bonsde in mijn keel maar eindelijk, eindelijk was het zover...

'Eerst het gedicht voorlezen,' werd er nog geroepen, deze keer door mijn vader waarna hij glimlachend zijn ogen sloot en achterover leunde.

Het gedicht heb ik nog dezelfde avond vernietigd. Het ging ongeveer als volgt: 'Sint heeft uren staan schuren en zagen, want hij wilde je een beetje plagen. Voor een windbuks ben je nog veel te klein, maar hopelijk zul je ook hiermee tevreden zijn...' Nadat ik bevend het Sinterklaaspapier had verwijderd en diep beledigd het van triplex gezaagde windbuksje met een plastic loopje aan mijn familie liet zien leek het alsof mijn wereld verging.

Oom Harm en oom Philip rolden zoals gewoonlijk schuddebuikend van het lachen over de grond en als klap op de vuurpijl deden mijn vader, moeder, opa en oma dapper mee! Het krijgen van zo'n mensonterend cadeau kon maar op één manier gerechtvaardigd worden. Ik heb nog dezelfde avond geprobeerd om mijn hele familie met deze nepbuks uit te roeien. Gelukkig viel Sinterklaas ook dit jaar niet samen met de Vierdaagse van Nijmegen, want ik was zeker op zoek gegaan naar de uzi van mijn vader. Wat een vreselijk klotefeest vond ik het. Een ding wist ik zeker: Als mijn zoon later een windbuks zou vragen aan Sinterklaas dan zou hij deze direct krijgen. Geen enkel probleem. En als hij geen buks zou vragen aan Sinterklaas, dan kreeg hij hem toch!

Nog dezelfde avond kreeg ik een astmatische aanval, iets waar ik als kind vaker mee geconfronteerd werd. Met een luchtwegverruimende zetpil kreeg ik weer een klein beetje lucht, maar ik had niet meer de energie om mijn moordplannen tot uitvoering te brengen. Ik had verloren en moest de lachende meute hun plezier maar gunnen.

Huilend en snakkend naar adem werd ik naar bed gebracht. Pas de volgende ochtend had ik weer voldoende lucht en was ik sterk genoeg om de misplaatste surprise te vernietigen.

Thuis

Het gaat niet goed op mijn werk. Drie maanden geleden heeft mijn huisarts en aansluitend een psychologe mij zwaar depressief verklaard ten gevolge van een burn-out. Sindsdien ben ik thuis. Op aanraden van mijn begeleidend psychologe schreef ik een samenvatting over dingen die mij dwars zaten.

‘Wat mij het meest dwars zit, is dat mijn werkgever niet luistert naar wat ik regelmatig heb aangegeven. Ik ben ooit tot projectleider benoemd, maar heb al snel aangegeven dat ik liever hoofduitvoerder was gebleven. Liever buiten in de functie van enkel hoofduitvoerder dan werken met meerdere petten op. Dit houd je op den duur niet vol. Ik wilde hiervoor ook best salaris inleveren. Dit gaf ik meermaals aan, zowel mondeling als schriftelijk. Met deze herhaalde kennisgeving is nooit iets gedaan en ik voelde tien jaar geleden de druk al groter worden. Ik werkte met meerdere petten op, zoals die van uitvoerder, hoofduitvoerder, projectleider en calculator. De boog bleef voor mij te vaak te lang gespannen, waardoor ik vorig jaar signalen heb afgegeven dat ik problemen dreigde te krijgen. Aansluitend heb ik vorig jaar een aantal gesprekken gehad met een coach, wat mij op dat moment goed deed.

Vervolgens kwam de crisis, er moesten mensen ontslagen gaan worden en onze projectmanagers moesten keuzes maken. Omdat ik regelmatig calculeerde werd mij de functieverandering naar calculator werkvoorbereider aangeboden. Hiervoor

werd de huidige calculator na zesentwintig jaar ontslagen en zou ik op zijn stoel komen te zitten. Keuze was er niet. Als ik zou weigeren dan zou een andere calculator gezocht moeten worden én zou er een uitvoerder / projectleider ontslagen moeten worden. Hierbij werd niet aangegeven wie dit zou betreffen. Mogelijk kon ik zelf het slachtoffer worden maar mogelijk ook een collega... Oftewel werknemer, je mag kiezen: functiewisseling of functiebehoud. Als je kiest voor functiebehoud heb je kans dat we je functie vervolgens opheffen of een van je collega's gaan ontslaan.

Na deze mededeling koos ik noodgedwongen en met tegenzin voor de nieuwe functie. Voor mij was het echter geen eerlijke keuze.

Nadat ik 'gekozen' had voor mijn nieuwe functie, kwam mij uit betrouwbare bron ter ore dat de projectmanager voor wie ik het meeste werk verrichtte een streep door mijn naam had gezet. Hij was helemaal klaar met me en had al zoveel energie in mij gestoken... Het liefst had hij afscheid van mij genomen. Ik heb me vijftien jaar lang suf gerend voor deze man. Altijd vroeg op, als eerste op het werk en als laatste thuis. In de avonden veel calculatiewerk en regelmatig in de weekenden nog even doorgaan om planningsen te halen en de klant tevreden te houden. Vreemd genoeg kreeg ik wel jaarlijks van deze zelfde man een goede beoordeling en er werd ook jaarlijks benadrukt dat mijn talenten buiten lagen en niet binnen. Hij heeft mij nooit recht op de man af verteld waarom ik in zijn beleving niet goed functioneerde, maar ventileerde zijn ongenoegen via een achterdeur... Niet echt

prettig als dit via derden ter ore komt, temeer ik dagelijks met en voor hem werkte.

Na het horen van deze achtergrondinformatie zette ik mijn CV op monsterboard in de hoop een nieuwe werkgever te kunnen vinden. Tot mijn stomme verbazing werd ik binnen een aantal weken benaderd door een detacheringbureau uit Alkmaar. Ze boden mij een vacature aan als uitvoerder sportveldenaanleg voor een groot Ingenieursbureau in dezelfde regio als waarin ik voorheen werkte. Ik heb vervolgens contact en informatie ingewonnen over deze vacature en wat bleek: de aangeboden vacature was aangevraagd door mijn eigen werkgever en het betrof mijn eigen eerdere functie! Mijn afgenomen functie werd gewoon opnieuw weer in de markt gezet...

Met dit vretende en nare onderbuikgevoel heb ik desondanks geprobeerd om van afgelopen jaar een werkbaar jaar te maken. Het lukt me echter niet om bovenstaande van me af te zetten. De muren vliegen tegen me op en ik voel me na zesentwintig jaar rennen en zweten leeggezogen en vervolgens afgedankt. Het buitenmens in hart en nieren zit nu definitief binnen zonder vooruitzicht op verandering. Dat voelt niet goed'.

Nadat ik dit verslag voor de zoveelste keer had doorgelezen heb ik het verstuurd naar mijn werkgever en naar mijn begeleidend psycholoog. Ik voelde me opgelucht dat ik het 'kwijt' was, maar gelijktijdig kleefde er een schuldgevoel aan deze bekentenis. Achteraf had ik enkele passages mis-

schien iets anders moeten formuleren maar goed, ze zoeken het maar even uit zonder mij.

Ik sta voor het raam te kijken naar de grote vette Mercedes van mijn vrouw. Vorig jaar kocht ik deze dertien jaar oude zescilinder van een voormalig werknemer, een E-klasse 300 turbodiesel Avantgarde. Een monster van een pooierbak, maar tot in de puntjes onderhouden. Geen spatje roest en goed voor een top van 225 km/uur.

Voorheen reed ik met mijn leasewagen ook privé, maar de belastingdienst belastte mij daar jaarlijks voor in de vorm van een forse fiscale bijtelling. Als ik met mijn leasewagen alleen nog maar zakelijk zou gaan rijden, dan kostte mij dat dagelijks wel wat schrijfwerk maar het maandelijkse voordeel was dusdanig groot dat er wel een tweede auto bij mocht komen. Eigenlijk onze derde auto, maar mijn oldtimer, een Citroën DS uit 1973, tel ik even niet mee. Deze 'Snoek' staat in onze garage te glimmen en komt alleen naar buiten als het mooi weer is. Daar komt bij dat mijn vrouw hier niet in mag rijden. De Snoek, ik noem haar meestal 'Desiré', kocht ik vijftien jaar geleden ergens in Utrecht. Eenmaal hiermee thuis gekomen had ik direct mijn toenmalige buurman Ruud naast me staan.

Na een grondige inspectie adviseerde hij mij: 'Hans, luister heel goed naar me. Als je lang van deze schitterende auto wilt genieten, dan moet je je vrouw hier niet in laten rijden... Vroeg of laat krijg je daar spijt van.'

Ik was het snel met hem eens en liep naar binnen om Corrie mijn voorgenomen besluit te vertellen.

Mijn vrouw, diep beledigd, wilde er vanaf die dag ook absoluut niet meer in rijden. Wel meerijden maar niet zelf. Vroeg of laat krijg je daar gedonder mee was haar verteld en dat plezier gunde ze me niet.

Ze was daarom niet onaangenaam verrast toen ik een tweetal weken na de aankoop van de DS, zelf mijn eerste deuk erin reed... We woonden destijds in een tweedorenpakwoning en de Snoek paste eigenlijk maar net in de garage. Bij het naar binnen en buiten rijden was het erg lastig om de vrije ruimte in te schatten. Zo gebeurde het dat ik vanwege een dode hoek een voor mij onzichtbaar plastic kratje over het hoofd zag. Op de een of andere manier wurmde het krat zich bij het naar buiten rijden in mijn rechter spatbord, een grote deuk achterlatend.

Ik ben christelijk opgevoed en ook al kom ik niet meer in de kerk probeer ik toch zo min mogelijk te vloeken. Ik vrees echter dat vanaf die dag God besloten heeft mij definitief te laten vallen.

Een kwartier lang heb ik staan vloeken, maar volgens Corrie duurde het dagen. Eenmaal bij het schadeherstelbedrijf werd ik geattendeerd op een aantal verdachte plekjes die al snel erg slechte plekken bleken te zijn. Voorzichtig legden we wat delen bloot en nog geen drie weken later hadden we de gehele miskoop gestript tot op het laatste boutje.

Uiteindelijk duurde het restauratieproject drie volle jaren en had ik achteraf misschien beter niet naar mijn buurman moeten luisteren. Corrie had de Snoek gegarandeerd in de prak gereden

en was ik met de uitgekeerde taxatiewaarde uiteindelijk beter af geweest.

Zeven jaar later verhuisden we in ons eigen dorpje naar ons huidige vrijstaande huis met een grotere garage. Desiré staat hier nu wat veiliger en er is zelfs nog ruimte voor een werkbank. Sindsdien zijn er geen noemenswaardige deuken bijgekomen.

Pim

Nog steeds sta ik voor het raam en ik vraag me af hoe het zover heeft kunnen komen. Ik heb nergens zin in en ik ben voor mijn vrouw een saaie zak geworden. Ik realiseer me dit goed, maar ik vind niet de energie om hier iets aan te veranderen.

Aanstaande zaterdag ga ik met mijn vriend Pim op jacht en hier verheug ik me vreemd genoeg wel op. Misschien omdat het stukje oermens, wat ik blijkbaar in mijn genen heb meegekregen, weer in mij wakker wordt.

Pim was ooit een oud-klasgenoot van me op de havo. Ook Pim was destijds uit hetzelfde hout gesneden en had net als ik een grote kennis van de natuur, maar had ook een even grote passie voor de jacht. Met het enige verschil dat Pim van huis uit met de jacht in contact was gekomen en ik niet. Ik was als twaalfjarige jongen bij toeval buiten in de uitgestrekte polderweides achter ons huis in contact gekomen met jagers.

De vader van Pim was bioloog en directeur van het Rijksinstituut van Natuurbeheer (RIN) in Arnhem. Graag ging ik met Pim en zijn vader 's morgens vroeg op pad om nog voor zonsopgang op de heidevelden van de Imbosch bij Arnhem het baltsen van korhoenders te aanschouwen. Plat op onze buik tuurden we met onze verrekijkers naar de vaste bolderplaatsen waar de zwarte mannetjes met hun rode oorpluimen de veel minder fraaie bruine wijfjes het hof probeerden te maken. Een prachtig schouwspel en in die tijd was het